

**ПЗВО «МІЖНАРОДНИЙ КЛАСИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ПИЛИПА ОРЛИКА»
Кафедра права**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЛОСОФІЯ»**

Освітня програма **Дошкільна освіта**
Спеціальність **012 Дошкільна освіта**

Галузь знань 01 Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 8 від — 4 лютого 2020 р.

Назва дисципліни	Філософія
Викладач (-і)	К.і.н., ст.. викладач Кокошко Ф.І.
Профайл викладача (-ів)	GoogleScholar
Контактний тел.	(095) 103-99-17
E-mail:	fred@mksat.net
Сторінка курсу в Moodle	https://mku.edu.ua Moodle
Консультації	<p>Зазначте формат і розклад проведення консультацій</p> <p><i>Очні консультації:</i> 14.00- 15.00 – понеділок 14.00 до 15.00 – п'ятниця</p> <p><i>Онлайн консультації:</i> за попередньою домовленістю Viber (+80951039917) в робочі дні з 9.30 до 17.30</p>

1. Анотація курсу

Філософія покликана формувати багатогранно розвинену особистість, вирішувати навчальні, розвиваючі, виховні завдання. Динамічні процеси сучасного суперечливого світу ставлять кожну людину в надзвичайно складні умови соціального життя. Радикальна зміна ціннісних орієнтацій, гостра необхідність постійного пошуку і швидкого знаходження життєво важливих рішень, стресові ситуації – все це проблеми повсякденного людського буття, сфера практичного застосування світоглядної культури, основу якої складає філософія. Сучасна філософія є узагальненою філософською думкою людства. Ідейною основою сучасної філософії є загальнолюдські цінності і пріоритети. Вивчення філософії стає однією з головних передумов входження кожної молодої людини в загальнокультурний світовий контекст. Курс філософії є базисною дисципліною у гуманітарній підготовці фахівців з вищою освітою, розрахований на світоглядно-методологічну підготовку.

2. Мета викладання дисципліни .

Філософія належить до циклу фундаментальних дисциплін навчального плану, вивчення якої є важливим чинником духовного збагачення, інтелектуального розвитку, формування світоглядно-методичної парадигми студентської молоді, усвідомлення нею свого місця і ролі в суспільстві, визначення ціннісних орієнтирів особистої та соціальної активності громадянина, розуміння проблеми людського буття і насамперед питання, що є людина, як їй жити, на що орієнтуватися в нових умовах, як долати різні перешкоди в розвитку сучасності та майбутності.

3. Завдання вивчення дисципліни

До головних завдань викладання філософії відноситься виклад основних принципів і положень онтології, гносеології, соціальної філософії в історико-філософському контексті, виховання досить високої культури мислення, показ специфіки філософського підходу до вивчення найважливіших проблем буття.

Таким чином, реалізація мети вивчення курсу здійснюється за допомогою вирішення ряду завдань, головними з них є:

- надати уявлення про предмет філософії й значення філософського знання в сучасній культурі;
- познайомити з філософськими поняттями й категоріями – інструментарієм філософських знань;
- надати знання по основних розділах філософії: онтології, гносеології, соціальній філософії;
- розкрити поняття про історичні типи філософії, концепціях і напрямках філософської думки;
- познайомити з вітчизняною філософією: її становленням, ідеями й концепціями;
- допомогти перетворити, систематизувати стихійно сформовані погляди в обґрунтоване світорозуміння;
- навчити визначати напрямок діяльності не тільки відносно найближчої мети, але й свою причетність до того, що відбувається у світі;
- виховувати культуру розумного мислення й ціннісну оцінку явищ дійсності.

Основні освітньо-виховні завдання курсу полягають у тому, щоб:

- ознайомити студентів із здобутками світової філософської думки;
- надати виклад основних філософських концепцій, проблем в їх поліфонічному та плюралістичному звучанні;
- розвивати у студентів навички самостійного аналітичного підходу до суспільних явищ, духовних феноменів, прагнення до інтелектуально-духовного самовдосконалення і самореалізації;
- озброювати студентів основними вимогами, принципами та уявленнями сучасного наукового дискурсу, методології наукового пізнання.

При вивченні дисципліни студент повинен:

Знати

- основні теоретичні положення;
- важливі вузлові проблеми усіх тем програми;
- визначення фундаментальних філософських категорій онтології, гносеології, епістемології, соціальної філософії, філософії культури, техніки, науки.

Вміти

- синтезувати набуті знання із фахових та гуманітарних дисциплін у цілісне світосприйняття;
- застосовувати набуті знання при аналізі реалій сучасного соціально-політичного буття;
- аналізувати процеси і явища, що відбуваються в суспільстві;
- формувати власну позицію щодо актуальних проблем сьогодення;
- застосовувати категоріальний апарат філософії у професійній діяльності;
- застосовувати методи і засоби пізнання для інтелектуального розвитку, підвищення культурного рівня, професійної компетенції.

4.Результати навчання – компетентності.

У результаті вивчення дисципліни випускник повинен володіти такими компетенціями:

- КЗ-1. Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку і виховання дітей дошкільного віку; чинним нормативним забезпеченням дошкільної освіти тощо.

КЗ-2. Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку, оброблення й аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

КЗ-3. Дослідницько-праксеологічна. Здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми, зокрема у процесі професійно-педагогічної діяльності. Здатність приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно.

КЗ-4. Комунікативна. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формами) у різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння застосовувати різні види і стилі мовленнєвого спілкування у ситуаціях запобігання й урегулювання конфліктів.

КЗ-5. Громадянська компетентність. Здатність активно, відповідально й ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства. Здатність орієнтуватися у проблемах сучасного суспільно-політичного життя в Україні, застосовувати процедури і технології захисту власних інтересів, прав і свобод своїх та інших громадян, зокрема дітей, що перебувають у закладі дошкільної освіти; використовувати способи діяльності і моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України.

Програмні результати навчання.

ПР-20. Оцінювати власну діяльність з позицій культурно-історичної, екологічної, духовної, морально-естетичної і педагогічної цінності.

5.Формат дисципліни

Змішаний (blended)

викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні

технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування і т.п.

6. Пререквізити (Prerequisite)

Дисципліни, що містять знання, уміння й навички, необхідні для освоєння курсу: «Історія України», «Всесвітня історія», «Українська мова» на базі середньої освіти.

1. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	24 год.
семінарські заняття/практичні/лабораторні	18 год.
самостійна робота	48 год.

2. Ознаки дисципліни

Курс (рік навчання)	Семестр	Кількість кредитів/годин	Вид підсумкового контролю	Нормативна/ вибіркова
1-й	1-й	3/90	іспит	Нормативна

7. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією, методистом та викладачем з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку для комунікації з адміністрацією, методистом, викладачами та підготовки рефератів.

8. Політики курсу (вимоги викладача).

Відвідування занять з філософії є важливою складовою навчання. За пропуски без поважної причини здобувач вищої освіти буде не атестований. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Дозволяється вільне відвідування лекцій здобувачам за індивідуальним графіком навчання. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Під час виконання письмових тестових завдань не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними). Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників навчального процесу, дотримуватися дисципліни, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду, виконувати графік навчального процесу.

В результаті вивчення філософії ключовими засадами повинно бути: здатність до усвідомлення базових засад соціального буття, визначати соціально-культурні цінності та норми, створені в процесі розвитку суспільства; застосовувати знання та вміння щодо специфіки логічного мислення та наукового пізнання у процесі професійного вдосконалення; творчо та креативно мислити; критично оцінювати якість інформації. Підготовка та участь у практичних заняттях передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни, питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; конспекту лекцій, а також позицій, викладених у підручниках, монографічній та іншій науковій літературі, тощо. Результатом підготовки до заняття повинно бути змістовне

володіння здобувачем вищої освіти матеріалом теми, якій присвячено відповідне заняття. Для вивчення теми та правильного виконання завдань слід брати до уваги методичні рекомендації щодо підготовки до теми (заняття), зазначені у конспекті лекцій з курсу. На практичних заняттях присутність здобувачів вищої освіти є обов'язковою, важливою також є їх участь в обговоренні всіх питань теми.

9. Схема дисципліни

№п/пк-ть/ауд./срс. год	Тема, план	Вид заняття	Матеріал и	Література	Завдання/ Форма контролю
вересень 8 ауд. 2 год.	Тема. Філософія, її призначення, зміст і функції в суспільстві 1. Філософія та світогляд. 2. Спільне та відмінне у філософії та науки. 3. Найважливіші риси філософського знання. 4. Методи та функції філософії. 5. Система філософського знання.	Лекційне заняття, групова робота, семінарське заняття, самостійна робота	Аудиторна робота, лекційний матеріал	Б: 1-12 Д: 1-6	Підготувати презентацію, підготувати конспект семінарського заняття
вересень 8 ауд. 2 год.	Тема. Філософія Стародавнього світу 1. Передумови виникнення філософії. Досократівський етап у розвитку античної філософії. 2. Класичний етап у розвитку античної філософії. 3. Основні течії елліністично-римської філософії: а) епікуреїзм; б) стоїцизм; в) скептицизм; г) неоплатонізм. 4. Філософія Стародавньої Індії. 5. Філософія Стародавнього Китаю.	Лекційне заняття, групова робота, семінарське заняття, самостійна робота	Аудиторна робота: підручники	Б:1,2,3,4 Д:2-7	Підготувати презентацію, підготувати конспект семінарського заняття, тестування, доповіді

<p>жовтень 8 ауд. 2 год.</p>	<p>Тема. Особливості розвитку філософської думки в Європі доби Середньовіччя, Відродження та Нового часу</p> <p>1. Особливості філософії. Середніх віків. 2. Філософські ідеї мислителів доби Відродження та Реформації. 3. Основні напрями філософії Нового часу. 4. Німецька класична філософія.</p>	<p>Лекційне заняття, групова робота, семінарське заняття, самостійна робота</p>	<p>Аудиторна робота, лекційний матеріал</p>	<p>Б: 1-8 Д: 3-7</p>	<p>Підготувати презентацію, підготувати конспект семінарського заняття</p>
<p>жовтень 8 ауд. 2 год.</p>	<p>Тема. Зарубіжна філософія XIX-XX ст.</p> <p>1. Загальна характеристика сучасної зарубіжної філософії 2. Основні напрямки розвитку філософії в Західній Європі у XIX – на початку XX століть: а) раціональна та ірраціональна філософія; б) класична та неокласична філософія 3. Провідні тенденції та течії сучасної зарубіжної філософії: а) екзистенційна філософія; б) філософія життя; в) філософія фрейдизму; г) філософія позитивізму; д) герменевтика; е) філософія постмодерну. 4. Релігійна філософія а) неотомізм; б) тейярдизм.</p>	<p>Лекційне заняття, групова робота, семінарське заняття, самостійна робота</p>	<p>Аудиторна робота, лекційний матеріал, підручник</p>	<p>Б: 3-9 Д: 1-8</p>	<p>Підготувати презентацію, підготувати конспект семінарського заняття, тестування, доповіді</p>

листопад 8 ауд. 2 год.	Тема. Українська філософія 1. Історичні джерела формування української філософської думки 2. Докласична доба української філософії 3. Класична доба української філософії. Філософія Григорія Сковороди 4. Філософія українського романтизму 5. Українська академічна філософія 6. Розвиток української філософії XIX-XX ст.	Лекційне заняття, групова робота, семінарське заняття, самостійна робота	Аудиторна робота, лекційний матеріал, підручник	Б:1-9 Д: 1-5	Підготувати презентацію, підготувати конспект семінарського заняття
листопад 8 ауд. 2 год.	Тема. Філософське розуміння світу та розвитку 1. Буття та його основні форми. 2. Поняття матерії, руху, простору і часу. 3. Філософський зміст категорії «світ». 4. Розвиток і його ознаки. 5. Діалектика: основні категорії та закони.	Лекційне заняття, групова робота, семінарське заняття, самостійна робота	Аудиторна робота, лекційний матеріал, підручник	Б:1-8 Д:3-9	Підготувати презентацію, підготувати конспект семінарського заняття
грудень 8 ауд. 2 год.	Тема. Свідомість, її походження, сутність. Проблема пізнання у філософії 1. Проблема свідомості в історії філософії. 2. Відображення як всезагальна властивість матерії. Рівні відображення. 3. Розвиток форм відображення, їх характеристика. 4. Виникнення свідомості. Діалектика ідеального і	Лекційне заняття, групова робота, семінарське заняття, самостійна робота	Аудиторна робота, лекційний матеріал, підручник	Б:1, 5-9 Д: 1-8	Підготувати презентацію, підготувати конспект семінарського заняття

	<p>матеріального.</p> <p>5. Свідомість: основні характеристики, структура, сутність.</p> <p>6. Суспільна свідомість, її структура, форми та функції.</p> <p>7. Проблема пізнання в історії філософії.</p> <p>8. Основні принципи пізнання.</p> <p>9. Гносеологічні корені агностицизму.</p>				
<p>грудень 8 ауд. 2 год.</p>	<p>Тема. Суспільство як об'єкт філософської рефлексії</p> <p>1. Суспільство як специфічне матеріальне утворення. Суспільне буття.</p> <p>2. Сутність діалектико-матеріалістичного розуміння суспільства. К.Маркс про суспільно-економічні формації.</p> <p>3. Суспільне виробництво, його структура і роль у суспільстві.</p> <p>4. Формаційний та цивілізаційний підходи у визначенні періодизації історії суспільства.</p> <p>5. Соціальна структура суспільства.</p>	<p>Лекційне заняття, групова робота, семінарське заняття, самостійна робота</p>	<p>Аудиторна робота, лекційний матеріал, підручник</p>	<p>Б:1-8. Д:3-9.</p>	<p>Підготувати презентацію, підготувати конспект семінарського заняття</p>

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПРОМІЖНИЙ ТА ПІДСУМКОВИЙ (ЕКЗАМЕН) КОНТРОЛЬ

1. Філософія як наука. Предмет філософії.
2. Основне питання філософії та його місце в предметі філософії.
3. Матеріалізм та ідеалізм як основні філософські напрямки та їх історичні форми.
4. Монізм і плюралізм як основні філософські напрямки та їх історичні форми.
5. Гностицизм і агностицизм як основні філософські напрямки та їх історичні форми.
6. Діалектика і метафізика як основні філософські напрямки та їх історичні форми.
7. Теїзм і атеїзм як основні філософські напрямки та їх історичні форми.
8. Онтологія як філософська наука. Категорія “буття” у філософії.
9. Гносеологія як філософська наука. Категорія “пізнання” у філософії.
10. Логіка як філософська наука. Категорія “мислення” у філософії.
11. Філософське розуміння світу: його сутність, дійсність і буття. Категорія “матерії” як основа світорозуміння.
12. Рух як спосіб існування матерії та його форми.
13. Системність як спосіб існування матерії. Види матеріальних систем.

14. Відображення як спосіб існування матерії та його форми.
15. Простір і час як форми існування матерії.
16. Свідомість як соціальна форма відображення матерії і атрибут людського буття.
17. Практика як соціальна форма руху матерії і спосіб людського буття.
18. Діалектика як теорія і метод. Об'єктивна і суб'єктивна діалектика.
19. Категорії діалектики та їх основні пари.
20. Принципи діалектики та їх різновиди. Принцип розвитку як стрижневий принцип діалектики.
21. Закони діалектики та їх різновиди. Пізнавальне і практичне значення законів діалектики.
22. Закон переходу кількісних змін у якісні і навпаки.
23. Закон єдності і боротьби протилежностей.
24. Закон заперечення заперечення.
25. Почуттєве пізнання та його форми. Емпіризм у пізнанні.
26. Логічне пізнання та його форми. Раціоналізм у пізнанні.
27. Наукове пізнання та його форми. Сцієнтизм у пізнанні.
28. Творче пізнання та його форми. Інтуїтивізм у пізнанні.
29. Практика як вихідний пункт, основа, критерій і мета пізнання. Прагматизм у пізнанні.
30. Істина та її основні характеристики. Догматизм та релятивізм у пізнанні істини.
31. Особливості і парадигми розвитку філософії Стародавнього світу.
32. Основні школи давньоіндійської філософії, їх представники та ідеї.
33. Основні школи давньокитайської філософії, їх представники та ідеї.
34. Основні школи давньогрецької філософії, їх представники та ідеї.
35. Основні школи давньоримської філософії, їх представники та ідеї.
36. Ідея космоцентризму у філософії Стародавнього світу.
37. Проблема пізнання у філософії Стародавнього світу.
38. Ідея розвитку у філософії Стародавнього світу.
39. Місце людини, суспільства і держави у філософії Стародавнього світу.
40. Особливості, парадигми та етапи розвитку середньовічної філософії, їх представники та ідеї.
41. Проблема універсалій у середньовічній філософії.
42. Проблема свободи волі у середньовічній філософії.
43. Особливості та етапи розвитку філософії Відродження, її представники та ідеї.
44. Ідея гуманізму у філософії Відродження.
45. Ідея пантеїзму і діалектики у філософії Відродження.
46. Особливості новоевропейської філософії, її представники та ідеї.
47. Проблема пізнаваності світу і методу пізнання у новоевропейській філософії.
48. Ідея гілозоїзму і діалектики у новоевропейській філософії.
49. Особливості філософії Просвітництва, її представники та ідеї.
50. Соціальні та історичні ідеї філософії Просвітництва.
51. Енциклопедизм та антиклерикалізм у філософії Просвітництва.
52. Особливості німецької класичної філософії, її представники та ідеї.
53. Ідея антропологізму у німецькій класичній філософії.
54. Ідея розвитку у німецькій класичній філософії.
55. Особливості марксистської філософії, її представники та ідеї.
56. Ідея революційної практики у марксистській філософії.
57. Особливості та етапи розвитку української філософії, її представники та ідеї.
58. Екзистенціальна течія у сучасній філософії, її особливості, школи, представники та ідеї.
59. Позитивістська течія у сучасній філософії, її особливості, школи, представники та ідеї.

60. Релігійна течія у сучасній філософії, її особливості, школи, представники та ідеї.
61. Філософське розуміння людини: її сутність, дійсність і буття.
62. Роль праці в становленні людини.
63. Роль суспільства в становленні людини.
64. Роль свідомості в становленні людини.
65. Роль мови в становленні людини.
66. Основні форми буття людини в суспільстві.
67. Біологічне і соціальне в людині. Біологізм і соціологізм у пізнанні людини.
68. Взаємовідносини людини і природи. Біосфера і ноосфера.
69. Суспільний розвиток як природничо-історичний процес.
70. Принцип соціального детермінізму у пізнанні історії. Види соціальних причин.
71. Механізм суспільного розвитку, його сутність і структура.
72. Особливості реалізації законів розвитку суспільства.
73. Історична необхідність і свобода в суспільному розвитку. Фаталізм і волюнтаризм у пізнанні історії.
74. Об'єктивні передумови і суб'єктивні чинники в суспільному розвитку. Об'єктивізм і суб'єктивізм у пізнанні історії.
75. Діяльність як спосіб буття людини і суспільства, її сутність і структура.
76. Практика як матеріальна діяльність людини і суспільства. Опредметнення і розпредметнення практики.
77. Свідомість як ідеальна діяльність людини і суспільства. Опредметнення і розпредметнення свідомості.
78. Взаємовідносини суспільного буття і суспільної свідомості.
79. Рівні суспільної свідомості, їх критерії та ознаки.
80. Форми суспільної свідомості, їх критерії та ознаки.
81. Стани суспільної свідомості, їх критерії та ознаки.
82. Духовне життя суспільства, його сутність і структура.
83. Духовний світ людини, його сутність і структура.
84. Суспільно-економічна формація як форма буття суспільства. Формаційний вимір історії.
85. Структура суспільно-економічної формації.
86. Основний закон розвитку і зміни суспільно-економічних формацій.
87. Історичні форми спільності людей. Етноси і класи.
88. Цивілізація як форма буття суспільства. Цивілізаційний вимір історії.
89. Культура як форма буття суспільства. Культурологічний вимір історії.
90. Людство як форма буття суспільства. Гуманістичний вимір історії.

Критерії оцінювання та система розподілу балів

Поточний контроль з дисципліни “Філософія ” – це оцінювання навчальних досягнень студента протягом навчального семестру за національною чотирибальною шкалою усіх видів аудиторної роботи (лекції та практичні заняття). Поточний контроль відображає поточні навчальні досягнення студента в освоєнні програмного матеріалу дисципліни; спрямований на необхідне корегування самостійної роботи студента. Поточний контроль здійснюється лектором. Викладач розробляє чіткі критерії оцінювання всіх видів навчальної роботи у комплексному контролі знань, доводить їх до відома студентів на початку змістовного модулю.

Система оцінювання аудиторної роботи.

Поточна аудиторна діяльність студента оцінюється за чотирибальною (національною) шкалою.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз джерельної та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань;
- та інші.

Критеріями оцінки є:

1) для усних відповідей:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;
- та інші.

2) для виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи
- та інші.

Студент, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав поточних оцінок, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені практичні заняття, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

Система оцінювання самостійної роботи.

Самостійна робота студентів виділена як окремий елемент навчального модулю із встановленням для нього вагового коефіцієнта.

Контроль з дисципліни “Філософія” проводиться 1 раз на семестр, і включає проведення контрольних заходів за всіма темами змістовного модуля у формі контрольної роботи, тестування, колоквиуму тощо. До контрольних заходів допускаються всі студенти незалежно від результатів поточного контролю. Лектор розробляє контрольні завдання (варіанти, тести тощо) для проведення модульного контролю.

Результати контрольного заходу студента, який не з'явився на нього, також оцінюються “незадовільно” незалежно від причини. Відпрацювання контрольного заходу є обов'язковим.

Підсумковий (семестровий) контроль.

Підсумковим контролем з дисципліни “Філософія” визначено навчальним планом – **екзамен**.

Підсумкова оцінка за вивчення предмета виставляється за шкалами: національною, 100 – бальною, ECTS і фіксується у відомості та заліковій книжці студента. Складений екзамен з оцінкою «незадовільно» не зараховується і до результату поточної успішності не додається. Щоб ліквідувати академзаборгованість з навчальної дисципліни, студент складає іспит повторно, при цьому результати поточної успішності зберігається.

Структура проведення семестрового контролю відображається доводиться до відома студентів на першому занятті.

Підсумковий (семестровий) контроль.

Підсумковим контролем з дисципліни “Історія державності та культура України” визначено навчальним планом – **екзамен**.

Підсумкова оцінка за вивчення предмета виставляється за шкалами: національною, 100 – бальною, ECTS і фіксується у відомості та заліковій книжці студента. Складений екзамен з оцінкою «незадовільно» не зараховується і до результату поточної успішності не додається. Щоб ліквідувати академзаборгованість навчальної дисципліни, студент складає іспит повторно, при цьому результати поточної успішності зберігається.

Структура проведення семестрового контролю відображається доводиться до відома студентів на першому занятті.

Система оцінювання та вимоги форми навчання

Очна (денна) форма навчання

№	Вид діяльності (завдання)	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів
1	Семінарські заняття	9 семінарських занять. Максимальна кількість балів на семінарі – 5 (9*5)	36
2	Словник термінів	Кожен студент має дати визначення поняттям.	14
3	Написання та захист реферату	Оцінювання реферату: 15 балів – написання реферату, 5 балів – захист (презентація)	20
4	Іспит	В кожному заліковому білеті по 3 питання. Кожне питання оцінюється по 10 балів.	30
	Всього		100

Заочна форма навчання

№	Вид діяльності (завдання)	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів
1	Семінарські заняття	3 семінарських занять. Максимальна кількість балів на семінарі – 10 (3*10)	30
2	Словник термінів	Кожен студент має дати визначення поняттям.	20
3	Написання та захист реферату	Оцінювання реферату: 14 балів – написання реферату, 6 балів – захист (презентація)	20
4	Іспит	В кожному заліковому білеті по 3 питання. Кожне питання оцінюється по 10 балів.	30
	Всього		100

Критерії оцінки рівня знань на семінарських/практичних/лабораторних заняттях.

На семінарських/практичних/лабораторних заняттях кожен студент з кожної теми виконує індивідуальні завдання.

Рівень знань оцінюється: **«відмінно»**— студент дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, рішення задач та вправи є правильними, демонструє знання підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформляє завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу; **«добре»** – коли студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу;

«задовільно» – коли студент дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність;

«незадовільно з можливістю повторного складання» – коли студент дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій.

Підсумкова (загальна оцінка) курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове засвоєння теоретичного матеріалу.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Андрущенко В. Історія соціальної філософії. — К.: Тандем, 2000.
2. Арутюнов В.Ф. Філософія: навч. посіб. — КНЗУ, 2001.
3. Бичко І.В. Філософія: Курс лекцій. — К., 2003.
4. Бичко А. Історія філософії: підручник. — К.: Либідь, 2001.
5. Бойченко І.В. Філософія історії. — К., 2000.
6. Герасимчук А. А., Тимошенко З.І. Курс лекцій з філософії. — К., 1999.
7. Горлач М.Л. Філософія: підручник. — Х., 2000.
8. Енгельс Ф. Діалектика природи // Твори.- Т.20. – К. 1993.
9. Енгельс Ф. Роль праці у процесі перетворення мавпи на людину // Твори. – Т.20. – К. 1993.
10. Маркс К. До критики політичної економії. Передумова // Твори. - Т.13. – К. 1997.
11. Надольний І.Ф. Філософія: посібник. — К., 2014.
12. Причепій Є.М. Філософія: навч. посіб. — К., 2003.
13. Петрушенко В.П. Основи філософських знань: навч. посіб. — Новий світ, 2017.
14. Петрушенко В.Л. Практикум з філософії: навч. посіб. — Львів: “Новий Світ-2000”, “Магнолія плюс”, 2003.
15. Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій: навч. посіб. — Львів, 2006.
16. Сковорода Г. Пізнай у собі людину. — Л.,1998.
17. Тарський А. Поняття істини. — К.,1998.
18. Федів Ю., Мозкова Н. Історія української філософії. — Україна, 2000.
19. Юркевич П.Д. З науки про людський дух // Вибране. – К.,1993.
20. Ярошовець В.І. Історія філософії: підручник. — ПАРАПАН, 2018.

Додаткова

1. Гельвецій К.А. Про людину, її розумові здібності та її виховання. —К.,1994.

2. Горський В.С. Історія української філософії: навч. посіб. — К., 2001.
3. Єрмоленко Є.М. Комунікативна практична філософія: підручник. — К., 1999.
4. Кассірет І. Людський світ простору і часу // Філософська і соціологічна думка. — № 5.- 1992.
5. Петрушенко В.П. Практикум з філософії: навч. посіб. — Новий світ, 2003.
6. Попов М.В. Філософія: підручник. — К.: Медицина, 2011. — 344 с.
7. Сартр Ж.П. Буття і ніщо // Сучасна зарубіжна філософія. — К.,1996.
8. Тарасенко Н.Ф., Русин М.Ю. Історія філософії України: підручник. 2-е вид. — К., 2016.
9. Тіт Лукрецій Кар. Про природу речей. — К.,1988.